

Vergaderjaar 2006–2007

26 642

Europees Sociaal Fonds (ESF)

Nr. 102

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 juni 2007

Met deze brief informeer ik u over de actuele stand van zaken betreffende het nieuwe ESF programma (2007–2013), ESF 2000–2006, ESF 1994–1999 (oud) en EQUAL. In mijn vorige voortgangsbrief van 22 augustus 2005 trof u de totaalstanden tot en met 30 juni 2005 aan (Kamerstukken II 2005/06, 26 642, nr. 72). Deze brief vermeldt de totaalstanden tot en met 31 mei 2007.

In 2006 is geen voortgangsrapportage uitgebracht, omdat de TK uitgebreid is geïnformeerd over de ontwikkelingen rond de sluiting van het ESF-loket op 28 oktober 2005. In deze brief wordt aandacht besteed aan de afwikkeling hiervan.

I. Stand van zaken ESF 2007–2013 (nieuw)

Bij brief van 29 september 2006 (Kamerstukken II 2006/07, 26 642, nr. 90) heb ik u een concept Operationeel Programma (OP) aangeboden. Het OP ESF-2 2007–2013 is op 18 januari 2007 ingediend bij de Europese Commissie. Op 26 juni 2007 heeft de Europese Commissie het OP goedgekeurd. In de bijlage bij deze brief zend ik u de vastgestelde versie.¹ Hieronder is de stand van zaken per ESF Actie tot en met 31 mei 2007 weergegeven. Actie A; Toeleiding naar de arbeidsmarkt:

Actie A is erop gericht de mogelijkheden tot duurzame arbeidsinpassing van werkzoekenden te vergroten. ESF-subsidie kan worden ingezet voor niet-uitkeringsgerechtigden (nuggers), arbeidsbelemmerden dan wel gedeeltelijk arbeidsgeschikten met Wwb-uitkering en 55 plussers met een Wwb-uitkering. Gemeenten, CWI en/of UWV kunnen aanvragen indienen voor deze doelgroepen. Het aanvraagtijdstip loopt van 1 juni 2007 tot en met 30 juni 2007. Het beschikbare budget voor Actie A is € 36 994 408, onderverdeeld in € 12 331 469 per doelgroep.

Actie B; Re-integratie van gedetineerden:

Deze subsidie beoogt de arbeidsmarktpositie van gedetineerden (inclusief

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

TBS-gestelden) en jongeren in jeugdinstellingen te verbeteren. Het Ministerie van Justitie kan subsidie aanvragen voor projecten die er voor zorgen dat de arbeidsmarktpositie van deze doelgroep zodanig verbetert, dat zij uiteindelijk naar werk bemiddelbaar zijn of na detentie direct inpasbaar zijn in een arbeidsmarkt gerelateerd programma. Het Ministerie van Justitie heeft voor budgetjaar 2007 geen subsidie aangevraagd omdat in dit jaar nog een ESF-project loopt van de programmaperiode 2000–2006. Het budget voor 2007 zal bij de jaartranche 2008 worden gevoegd. In oktober 2007 is het aanvraagtijdstip voor de jaartranche 2008 open.

Actie C; Praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs

Actie C is gericht op leerlingen van scholen in het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs. De doelstelling van projecten in het kader van Actie C is om leerlingen van 15 jaar en ouder voor te bereiden op of toe te leiden naar een functie op de reguliere arbeidsmarkt, beschermde arbeidsmarkt, een vervolgopleiding op MBO-1 niveau of naar het Beroepsbegeleidend onderwijs. Het aanvraagtijdstip liep van 2 april 2007 tot en met 30 april 2007. Voor dit tijdstip is een budget beschikbaar ter grootte van € 24 900 082. Aangezien er 184 aanvragen zijn ingediend voor een totaalbedrag van € 36 085 623 kunnen niet alle aanvragen gehonoreerd worden. De geldige aanvragen worden toegekend op volgorde van binnenkomst.

Actie D; Verbetering arbeidsmarktpositie werkenden

Met Actie D wordt beoogd de inzetbaarheid van laag gekwalificeerde werkenden op de arbeidsmarkt te vergroten door een potentieel kwetsbare groep van werkenden zonder startkwalificatie «op te scholen» tot maximaal MBO-4 niveau. Deze subsidie kan worden aangevraagd door een Opleidings- en Ontwikkelingsfonds dat door de minister op grond van de subsidieregeling ESF 2007–2013 als subsidieaanvrager is erkend. Het tijdstip waarin de subsidie kon worden aangevraagd liep van 1 februari 2007 tot en met 31 maart 2007 (voor het budgetjaar 2007). Het beschikbare budget bedraagt € 106 714 638. Er zijn 378 aanvragen ingediend voor een totaal subsidiebedrag van € 158 593 296. Dit betekent dat niet alle aanvragen kunnen worden gehonoreerd. Daarom worden de geldige aanvragen actie D gewogen ten opzichte van elkaar aan de hand van wegingcriteria en op basis hiervan in een rangorde geplaatst.

Actie E; Sociale Innovatie

Actie E heeft als doel sociale innovatie te bevorderen. Met de subsidie worden implementatieplannen voor sociale innovatie opgesteld en uitgetest binnen arbeidsorganisaties die sociale innovatie willen inzetten om hun arbeidsproductiviteit te verhogen. In 2007 is hiervoor ca. € 7 miljoen aan subsidie beschikbaar.

II. Stand van zaken ESF 2000–2006

In 2006 heeft er geen onderbenutting van ESF middelen plaatsgevonden. SZW heeft over de jaartranche 2004 een bedrag van ca. € 102 miljoen gedeclareerd. Dit is niet de volledige jaartranche, omdat de tussentijdse projectrapportages intensiever moeten worden gecontroleerd om opgenomen te mogen worden in een betalingsaanvraag. SZW heeft ruimte gekregen om dit in 2007 te herstellen en mag het resterende bedrag van de jaartranche 2004 in dec 2007 alsnog declareren.

De stand van zaken met betrekking tot ESF-3 2000–2006 is als volgt:

Prioriteit	Maatregel	Naam maatregel	Aantal projecten	Verleende subsidie (€ mln.)	Aantal deelnemers
1	A	Activerend arbeidsmarktbeleid werkzoekenden en arbeidsgehandicapten	348	€ 573,2	322 019
2	B1	Preventie WAO en verzuim	23	€ 30,0	86 455
2	B2	Combinatie arbeid en zorg	3	€ 0,3	310
2	B1+C	Gecombineerde aanvragen B1 en C	158	€ 244,9	233 632
2	C	Scholing van werkenden	1313	€ 1 499,5	1 440 116
2	D	Verbetering dagindeling	4	€ 26,9	n.v.t.
3	E	Bestrijding voortijdig schoolverlaten	9	€ 263,6	139 803
3	F	Versterking beroepsbegeleid. leerweg	6	€ 76,9	41 055
3	G	Praktijk-/voortgezet speciaal onderwijs	7	€ 55,0	6 655
Totaal			1 871	€ 2 770,3	2 270 045

Op 3 januari 2007 heeft de Raad van State in hoger beroep uitspraak gedaan over de sluiting van het ESF-loket. Ten gevolge van de uitspraak van de Raad van State is door de toenmalige Staatssecretaris besloten dat alle ESF3-aanvragen gedaan tussen 28 oktober 2005, 9.00 uur en 1 november 2005 in behandeling worden genomen door het Agentschap SZW, mits de aanvragers een rechtsmiddel hebben ingesteld tegen de afwijzende primaire beschikking. In totaal gaat het hierbij om 205 aanvragen. De stand van zaken op 31 mei 2007 is dat er van de 205 ingediende aanvragen 28 zijn ingetrokken, 89 zijn verleend en 88 nog in behandeling zijn. Op basis van de huidige stand van zaken verwacht ik dat de budgettaire reserveringen voor de overschrijding van het ESF3 budget (€ 380 miljoen in totaal) toereikend zijn.

III. Afwikkeling ESF 1994–1999 (oud)

Momenteel lopen er over de ESF periode 1994–1999 nog voor 82 projecten bezwaar- en (hoger)beroepsprocedures. Als hieruit nog nabetaling van subsidie voortvloeit, kan dit nog bij de Europese Commissie gedeclareerd worden, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de ESF subsidie-regeling 1994–1999.

Op 2 augustus 2006 is door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan in de eerste 17 van een reeks van 28 in hoger beroep lopende ESF-oud zaken (1994–1999). In 12 van deze zaken is het hoger beroep ongegrond verklaard. Eén zaak is gegrond verklaard. De overige 4 zaken zijn terugverwezen.

Stand van zaken bezwaar- en beroepsprocedures.

De einddatum van deze procedures is onzeker, omdat de voortgang afhankelijk is van het moment waarop de rechtbank de zaken «op de rol» zet. De stand van zaken is als volgt:

Datum	30 juni 2005	31 mei 2007	Mutatie
Bezwaarprocedures	7	4	– 3
Beroepsprocedures	68	73	+ 5
Hoger beroepsprocedures	32	5	– 27

IV. EQUAL

EQUAL is een transnationaal programma van de Europese Unie, dat zich richt op het creëren van gelijke kansen en het bestrijden van discriminatie op de arbeidsmarkt. Het gaat hierbij om vijf thema's: ondernemerschap, gelijke kansen, activering, leren & werken en integratie & arbeidsmarkt. De regeling is uitgevoerd in twee tranches van elk ongeveer 100 miljoen euro. De 95 projecten uit de eerste periode liepen van 2002 tot 15 mei 2005. Over de resultaten van de eerste tranche is de Tweede Kamer geïnformeerd op 6 december 2005 (Kamerstukken II 2005/06, 26 642, nr. 79). Op dit moment lopen er in de tweede tranche (van 2005 tot 1 januari 2008) 110 EQUAL projecten.

De middelen die voor EQUAL ter beschikking zijn gesteld, zullen niet geheel worden benut. De projecten brengen een totaal aan kosten met zich mee dat onder het totaal beschikbare bedrag aan subsidie ligt, doordat veel projecten bij de beoordeling en ook tijdens de looptijd zijn afgefallen omdat ze niet voldeden aan de criteria. Daarnaast maken veel projecten minder kosten dan eerder begroot, door een latere opstart of door bijstelling van het projectplan. Dit heeft voor de jaartranche 2004 geleid tot een onderbenutting van 18,9 miljoen euro (de Europese gelden blijven beschikbaar tot maximaal 2 jaar na het budgetjaar). Ook voor de jaartranche 2005 wordt verwacht dat een deel van de middelen onbenut zal blijven. Daarom zal richting de projecten actie worden ondernomen om ervoor te zorgen dat zij voor het eind van 2007 nog zo veel mogelijk van hun kosten declareren. De Europese Commissie is overigens gevraagd of het mogelijk is om eventuele overschotten op het EQUAL budget toe te voegen aan het ESF budget. De EC heeft dit afgewezen omdat de Europese Verordening 1260/1999 zich hiertegen verzet. Het gaat om strikt gescheiden budgetten.

Mainstreaming

Het doel van EQUAL is dat er in de projecten methodieken worden ontwikkeld, uitgetest en geëvalueerd. Het gaat niet zozeer om het project, dat duurt maar kort. Het gaat erom dat de succesvolle methodieken worden verspreid en worden overgenomen door andere organisaties of dat er effecten zijn op beleid, wat wordt aangeduid met «mainstreaming». Om dit te bevorderen zijn vijf Nationaal Thematische Netwerken (NTN's) opgezet, met experts op het terrein van de thema's zoals hierboven genoemd. Uiterlijk op 31 december 2007 ronden de tweede tranche EQUAL projecten hun activiteiten af. De NTN's organiseren dit jaar vele activiteiten ter ondersteuning van de mainstreaming van projectresultaten. De NTN's maken voor het eind van dit jaar eindrapportages waarin zij aandacht vragen voor de goede voorbeelden uit de EQUAL projecten en aanbevelingen doen aan de Minister en aan mij. Deze rapportages zullen aan de Tweede Kamer worden aangeboden en breed worden verspreid.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. Aboutaleb